

ONE-TIER BOARD MOET KLEUR BEKENNEN

Advies aan de Monitoring Commissie Corporate Governance Code

De Nederlandse one-tier board moet een echte unitaire board worden met de gezamenlijkheid die daarbij hoort, niet een soort Nederlandse variant. Dit stelt een reactie op het consultatiedocument ‘toepassing van de Corporate Governance Code door vennootschappen met een one-tier board’ van de Monitoring Commissie.

Auke de Bos, Stefan Peij en Bert Steens

In de Nederlandse wet kent de one-tier board een aantal ‘Rijnlandse’ kenmerken die in onze optiek tot onduidelijkheden leiden omdat de invulling van het model verschilt met die van andere landen, waardoor geen echte gelijke speelvelden worden gecreëerd. Dat gaat zeker op voor ondernemingen die zowel in Nederland als daarbuiten beursnoteringen hebben of aan verschillende corporate governance codes moeten voldoen. Het Nederlandse model is sterk gericht op het geven van afzonderlijke verantwoordelijkheden voor niet-uitvoerende bestuurders in de board, waardoor toch een toezichthoudend orgaan lijkt te bestaan binnen de board. Internationaal gezien bestaat dan nog steeds de kans op misverstanden over de rollen die niet-uitvoerende bestuurders spelen binnen de board en dat zal niet de bedoeling zijn geweest van de wet.

Principieel andere werkwijze

De Nederlandse Corporate Governance Code zal van invloed zijn op de verdere invulling van het one-tier board systeem in Nederland. De one-tier board krijgt in het huidige consultatiedocument in die context nog

steeds te veel de invulling van een raad van bestuur plus raad van commissarissen, terwijl de one en two tier board modellen principieel op onderdelen een andere werkwijze kennen. Met de huidige invulling van de Code wordt er een hybride beursmodel gecreëerd (ook wel eens aangeduid als de anderhalf tier structuur) die de wet ook al creëert en versterkt. Dat principe 2.8 van de concept Code geen inhoudelijke en slechts technische wijzigingen aanbrengt, zoals ook staat vermeld in de toelichting, doet onrecht aan de opkomst en ontwikkeling van de one-tier board in Nederland en geeft onvoldoende richting aan beursgenoteerde en andere bedrijven die de Code volgen. Wij nodigen de Commissie daarom uit inhoudelijk de Code op deze punten te versterken.

Duidelijkheid creëren

De Nederlandse Corporate Governance Code kan dus helpen door in de invulling van het one-tier model op een aantal terreinen duidelijkheid te creëren als aanvulling op de wet. Wij pleiten voor opname van onder meer de volgende maatregelen.

1. ‘Boardcommissies rapporteren aan de board en niet alleen aan de niet uitvoerende bestuurders.’

EEN HERKENBAAR BOARDSYSTEEM ZORGT VOOR EEN INTERNATIONAAL GELIJK SPEELVELD

*****

De Guidance in het consultatiedocument geeft ruimte om te kiezen voor één van beide varianten, wat voor onduidelijkheid kan zorgen.

2. 'De (zelf)evaluatie wordt als één board opgepakt.' De Guidance in het consultatiedocument laat nu de keuze bij de vennootschap wat ook ruimte biedt voor onduidelijkheid.
3. 'Opdrachtgeverschap voor en informatieverzorging aan de externe accountant is een kerntaak van de gehele board, ondersteund door de auditcommissie.' De huidige formulering geeft ruimte aan niet-uitvoerende bestuurders om een van de essentiële onderdelen van de checks and balances aan bestuurders te delegeren. In de huidige concept Guidance staat (onder 1.2) bijvoorbeeld dat de informatieverzorging aan de externe accountant als taak kan worden toegewezen aan een of meer uitvoerende bestuurders.
4. Bovenstaande drie punten betreffen de Guidance. Wij stellen daarnaast voor een aantal aanvullende bepalingen onder principe 2.8 op te nemen die bedrijven kunnen helpen bij de invulling van het one-tier board model, over in ieder geval:
  - a. de (zelf)evaluatie van de board,
  - b. de rol van de vicevoorzitter als 'senior independent director' als aanspreekpunt voor niet-uitvoerende bestuurders en als onafhankelijk toezichter van de lijn voorzitter-CEO en
  - c. de onderwerpen waar uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders samen respectievelijk separaat verantwoordelijk voor zijn.

Eén bestuursverslag

Overigens ondersteunen wij van harte de keuze die de Commissie in de concept Guidance verwoordt ten aanzien van de externe verantwoording van de board,

die plaatsvindt in één bestuursverslag. De concept Guidance geeft in navolging van de UK Code voorkeur aan een enkel verslag met verbijzonderingen vanuit de boardcommissies. Dat is in onze ogen een duidelijke keuze van de Commissie.

De Commissie krijgt nu de kans kleur te bekennen: óf de Nederlandse one-tier board wordt een echte one-tier board met de gezamenlijkheid die daarbij hoort, óf de Nederlandse one-tier board wordt een variant op de two-tier board die we al langer kennen, met duidelijk gescheiden rollen voor bestuur en toezicht. Wij pleiten voor het eerste, omdat dat de weg vrijmaakt voor buitenlandse bestuurders en niet-uitvoerende bestuurders om in Nederland vanuit een herkenbaar model te werken en voor buitenlandse bedrijven om met gelijke speelvelden zaken te doen met Nederlandse bedrijven.

Wij verzoeken u deze reactie in uw overwegingen mee te nemen bij het schrijven van de volgende versie van de Code. Uiteraard zijn wij graag bereid een toelichting te geven of de Commissie te ondersteunen bij de uitwerking van de bepalingen.

Over de auteurs:

Stefan Peij is partner bij EY Board & Governance Services en directeur Governance University. Auke de Bos is partner bij EY Board & Governance Services en hoogleraar Erasmus Universiteit Rotterdam. Bert Steens is partner bij EY Board & Governance Services en hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam.

